

Matkailua kotisohvalla

Kirjojen lukeminen on oiva tapa tutustua vieraisiin maihin ja kulttuureihin. Kirjan sivut kuljettavat erilaiset maisemat, tavat ja perinteet turvallisesti takkatulen ääreen. Ymmärrys ihmisyydestä ja maailman menosta väistämättä lisääntyy, kenties myös turhat ennakkoluulot karisevat. Yllättäen voi havahtua siihen, kuinka hämmentävän samanlaisia ihmiset ja heidän tunteensa ovat kaikkialla ja kaikissa olosuhteissa.

Abdolah, Kadar: *Talo moskeijan vieressä*

Mattokauppias Agha Džanin talo sijaitsee Senedžanin kylässä Iranissa, moskeijan vieressä. Värikään Džanin suvun vaiheita seurataan vuosikymmenien ajan. Vääjäämättä myös poliittiset levottomuudet sekä ajatollah Khomeinin valtaannousu jättävät kipeät jälkensä mattokauppiaan talon rauhaan.

Abulhawa, Susan: *Jeninin aamut*

Yhden palestiinalaissuvun, neljän sukupolven ja kuuden vuosikymmenen kautta kerrottu syvästi vaikuttava matka Palestiinan ja Israelin välisen konfliktin juurille. Romaanin historiallinen kehys on todellinen ja osa kohtauksista kirjailijan omia kokemuksia.

Adichie, Chimamanda Ngozi: *Puolikas keltaista aurinkoa*

1960-luvulle itsenäistyneen Nigerian alkuvuosiin ja Biafran sodan vaiheisiin sijoittuva yhteiskuntakuvaus. Keskushenkilöinä ovat keskiluokkaista elämää viettäneet kaksossisarukset Olanna ja Kainene, heidän elämäkumppaninsa radikaali yliopiston matematiikanopettaja Odenigbo ja englantilainen kirjailija Richard sekä palveluspoika Ugwu.

Dovlatov, Sergei: *Matkalaukku*

Vain yksi matkalaukku mukanaan Sergei Dovlatov lähtee Neuvostoliitosta New Yorkiin. Vuosien päästä hän löytää laukun kaapin perältä ja avaa sen: paljastuu omituinen kokoelma tarpeettomia esineitä, joista jokainen kertoo irvailevan, hervottoman tai surkukupaisan tarinan elämästä Neuvostoliitossa.

Echlin, Kim: *Kadonneet*

16-vuotias Anne rakastuu kambodžalaiseen Sereyhin, joka on paennut Kanadaan Pol Potin hirmuhallintoa. Kun Kambodžan rajat taas aukeavat, Sereyn on palattava etsimään perhettään. Kymmenen vuotta myöhemmin Anne puolestaan lähtee etsimään Sereytä. Surullisenkaunis rakkaustarina kasvaa myös sodan ja julmuuksien kuvaukseksi.

Ferrante, Elena: *Loistava ystäväni*

Napoliin sijoittuvan neliosaisen kirjasarjan ensimmäisessä osassa kuvataan sodanjälkeistä Italiaa ja yhteiskunnan rajua muutosta kahden ystävyksen, Elenan ja Linan, kautta.

Galgut, Damon: *Vieraassa huoneessa*

Eteläafrikkalainen Damon kuljettaa lukijansa kolmelle tärkeälle matkalle Kreikkaan, Afrikkaan ja Intiaan. Jokainen matka on samalla vimmainen yritys löytää oma paikkansa maailmassa, saada yhteys toisiin ihmisiin ja tavoittaa edes pieni häivähdys elämän merkityksellisyydestä

Harno, Tua: *Oranssi maa*

30-vuotias Sanna lähtee Australian karuille kaivoksille viimeistelemään graduaan ja samalla karuuden omia ongelmiaan. Kehityskertomus on samalla aistivoimainen kuvaus pienestä kaivoskaupungista ja polttavasta erämaasta.

Hiraide, Takashi: *Kissavieras*

Viehättävä pienoisoromaani Tokion laitamilla asuvasta kirjailijapariskunnasta. Eräänä päivänä parisunnan kotiin (ja sydämiin) tassuttelee pieni valkoturkkinen vieras niin vastaansanomattoman valloittavasti kuin vain kissa voi.

Ibrahimi, Anilda: *Ajan riekaleita*

Ajkun on albaani ja Zlatan on serbi mutta he ovat myös nuoria rakastavia, jotka Jugoslavian poliittisen tilanteen kärjistyessä ajautuvat erilleen. Sodan julmuudet ja kuluva aika jättävät heihin väistämättä arpensa.

Khadra, Yasmina: *Kabulin pääskyset*

Pienessä mutta väkevässä romaanissa kuvataan kahden pariskunnan kautta talebanhallinnon aikaista Afganistania. Pelko ja apatia ovat vallanneet raunioituneen Kabulin kadut, naiset on teljetty koteihinsa ja miehet kadottavat itsensä. Raadollisia tapahtumia pehmentää kaunis kieli.

Lahiri, Jhumpa: *Tulvaniitty*

Intialaiset veljekset Subhash ja Udayan ovat lapsina erottamattomat. Vuodet kuitenkin vievät heidät eri suuntiin: Udayan politisoituu ja liittyy kommunistiseen liikkeeseen, kun taas Subhash muuttaa Yhdysvaltoihin. Huolimatta kuluvista vuosikymmenistä ja mannerten välisestä etäisyydestä perhesuhteet lopulta sitovat veljesten kohtalot tiukasti yhteen.

Makine, Andrei: *Vera*

Nuori perinteentutkija matkustaa 1970-luvun puolivälissä Vienenmeren rannoille. Eräässä syrjäisessä kylässä hän tapaa salaperäisen Veran, joka on odottanut jo 30 vuotta sodassa kadonnutta miestänsä. Veran tarina kiehtoo tutkijaa ja hän ryhtyy selvittämään tämän menneisyyttä. Makinen tyyli on soljuvaa ja ihmiskuvaus hienovireistä.

Mohamed, Nadifa: *Kadotettujen hedelmätarha*

Pakolaisleiriltä karanneen yhdeksänvuotiaan Deqon, yksinäisen leskirouvan Kawsarin ja nuoren naissotilaan Filsanin tarinoiden kautta kuvataan kaaokseen ja sisällissotaan ajautuvaa Somaliaa.

Pamuk, Orhan: *Viattomuuden museo*

Riipaiseva rakkaustarina viime vuosisadan lopun Istanbulista. Vauraaseen yläluokkaan kuuluvan Kemalin ja köyhän kassaneidin Fusunin suhde kuihtuu omaan mahdottomuuteensa. Kemal ei saa kuitenkaan Füsunia mielestään vaan ryhtyy keräilemään tähän liittyviä tavaroita, joista muodostuu pikkuhiljaa ikioma rakkauden museo – ja samalla tämä yli 700-sivuinen lumoava romaani. Vuonna 2012 toteutui myös Pamukin pitkäaikainen haave: kirjaan pohjautuva Viattomuuden museo avattiin Istanbulissa, pienessä punaisessa talossa. Museossa on esillä kirjassakin esiintyvät tavarat, ja samalla se tulee esitelleeksi vierailijalle 1900-luvun loppupuolen istanbulilaista arkielämää.

Rivera Letelier, Hernán: *Elokuvankertoja*

Chilen salpietarikaivoksille, aaltopeltihökkeleiden keskelle sijoittuva ihastuttava pienoisromaani, joka on samalla ylistys tarinoiden voimalle ja pikkukylissä sinnitteleville elokuvateattereille.

Sendker, Jan-Philipp: *Sydämenlyönneissä ikuisuus*

Burmasta kotoisin oleva Tin Win on luonut menestyksekkään uran juristina New Yorkissa. Eräänä päivänä hän katoaa kesken työmatkan. Vuosia myöhemmin hänen tyttärensä saa käsiinsä vanhan rakkauskirjeen, jonka hänen isänsä on kirjoittanut tuntemattomalle burmalaisnaiselle, ja päättää lähteä Burmaan selvittämään isänsä menneisyyttä.

Shin, Kyung-sook: *Pidä huolta äidistä*

Park So-Nyo, 69-vuotias neljän lapsen äiti, katoaa eräänä iltapäivänä ihmisjoukkoon Soulin metro-aseamalla. Perhe ryhtyy jäljittämään johtolankoja, jotka veisivät äidin luokse. Eri perheenjäsenten näkökulmasta kerrottu tarina piirtää samalla kuvan nykyajan Etelä-Koreasta ja korealaisen naisen asemasta.

Tan, Amy: *Rouva Chenin henki*

Amerikkalaisten matkailijoiden ryhmä on lähdössä kiertomatkalle Kiinaan ja sieltä Burmaan. Piikikkäänä kertojana toimii alkuperäinen matkanjohtaja Bibi Chen, joka kuolee juuri ennen lähtöpäivää. Matkaohjelma alkaa rakoilla jo alkuvaiheessa, ja pian käsillä onkin vertaansa vailla oleva seikkailu.

Wilson, Robert McLiam: *Eureka street, Belfast*

Belfast, Irlanti, 1990-luvun alkupuoli. Kolmikymppisiksi varttuneet pojankoltiaiset etsivät elämäleen suuntaa ristiriitojen repimässä kotikaupungissaan, jossa pommit räjähtelevät tulitauosta huolimatta. Yllättävä yhdistelmä humoristista rentturomantiikkaa, käsittämättömiä terroritekoja ja runollisen kaunista kuvausta.